

Що таке
ПОКЛОНІННЯ?

Погляд
вглиб

Що таке поклоніння?

Що таке поклоніння? Ми часто чуємо це слово в наших церквах. Але як дійсно визначити, що воно означає? Інколи можна сказати, що “поклоніння” – це просто інший термін для співу в церквах, коли ми прославляємо Бога разом. Але хоча частково це правда, чим у дійсності є поклоніння?

Чимало словникових визначень включають такі слова, як “глибоке почуття благоговіння та захоплення”. Стан поклоніння – це подяка, хваління, любов, святий подив і цілковита залежність. Це наша реакція на те, Ким є Бог. Якщо ж поклоніння є такою реакцією на якість Бога, воно не повинно обмежуватися лише співом, а має стати способом життя.

Проте не дивно, що інколи прославлення Бога співом називають поклонінням, так як маємо повеління:

“Вся земля буде падати до ніг Твоїх, і співати Тобі буде, оспівувати Ймення Твоє!” (пс. 66:4). Прославлення співом – чудовий спосіб виразити свою любов до Бога, проявити благоговіння перед Ним. Однак наша подяка й наше хваління не повинні обмежуватися лише церковними богослужіннями й піснями. Біблія вчить нас поклонятися Богу в кожній сфері свого життя – 24 години на добу. Маємо веління віддати самих себе Богу без залишку як “жертву живу” (рим. 12:1), а також “завсіди” радіти (фил. 4:4) і “завжди приносити Богові жертву хвали” (євр. 13:15). Складається враження, що наш послух Богу в офісі є таким же вираженням поклоніння, що й прославлення Бога співом у церкві. Поклоніння – це не просто дія або подія, але й спосіб життя – реакція на те, ким є Бог.

Отже, що Біблія говорить про поклоніння як про спосіб життя? Навіщо ми поклоняємося, і яке воно, поклоніння?

.....
Якщо поклоніння є реакцією на те, ким є Бог, воно не повинно обмежуватися співом, а має стати **способом життя**.
.....

Навіщо ми поклоняємося Богу?

В Афінах апостол Павло сказав коротеньку проповідь дуже набожним людям. Говорячи про єдиного живого Бога, він зазначив, що Господь “не вимагає служіння рук людських, ніби в чомусь Він мав би потребу, бо Сам дає всім і життя, і дихання, і все” (дії 17:25)¹. Бог, як Творець всього живого, не потребує нічого – в тому числі й нашого поклоніння. Якщо ж Він не потребує нашого поклоніння, навіщо тоді Писання так часто закликає нас саме до поклоніння (Пс. 29:2; 66:4; 96:9)?

1 У стародавні часи люди вірили, що боги залежать від людей, які мали забезпечувати їх їжею та питвом. Ось чому люди приносили ідолам жертви. Саме цю практику мав на увазі апостол Павло, коли запевняв афінян, що Бог не потребує “служіння рук людських, ніби в чомусь має потребу”. На відміну від вірувань, що боги залежать від людей, Павло стверджував зовсім протилежне: існування людей залежить від Бога.

“Господь любить тих, хто боїться Його, хто надію складає на милість Його!” (пс. 146:11). Коли ми розважаємо над Божими чудесами і вручаємо Йому все своє життя з вірою, що Він попідкується про нас, то цим

визнаємо свою залежність від Господа. Це і є актом поклоніння. Коли поклоняємося Богу, визнаючи Його турботу, отримуємо ще одну причину для поклоніння: Господу приємно, коли ми визнаємо свою залежність від Нього. Він любить являти нам Свою милість, співчуття і рятівну силу, коли наближаємося до Нього. Якщо все наше життя стає поклонінням Богу, ми зустрічаємо всі проблеми в цьому світі з цілковитою впевненістю в присутності Господа.

Якщо знаходимо час для розважання над тим, як багато Бог зробив для нас, слідування за Ним стає більш природним процесом. Намагання самотужки вирішувати щоденні проблеми, пробираючись крізь життєві труднощі – все це ігнорує обітницю присутності й турботи Бога. Натомість поклоніння Богу означає охоче прийняття Його керівництва з усвідомленням своєї цілковитої залежності від Нього і визнанням

того, що Він гідний нашого хваління й благоговіння.

.....
Поклоніння
спрямовує наші
думки **до Бога**,
допомагаючи
насолоджуватися
Його присутністю,
благодаттю та
любов'ю **до нас**.
.....

Поклоніння не обмежується недільними богослужіннями. Воно охоплює щоденне наше життя з ранку до вечора. Поклоніння Богу через молитву, пісні й дослідження Його Слова допомагає зберігати дух поклоніння протягом цілого дня і перетворює кожен дію на акт поклоніння.

Поклоніння – це насправді те, для чого Бог створив нас. Якщо віддаємо Богу шану і, покладаючись на Нього, дякуємо й чинимо послух, то пізнаємо Його все більше. Поклоніння спрямовує наші думки до Бога, допомагаючи насолоджуватися Його присутністю, благодаттю та любов'ю до нас. Бог бажає нашого поклоніння заради нас, адже ми матимемо велику користь від все більшого поглиблення відносин із Ним щодня!

Зрештою, маємо спитати себе самих, чому ми поклоняємося Богу – заради отримання численних благословень, що можливі завдяки такому способу життя, чи тому, що це ставить Господа в центр нашого життя, а також надихає і дарує глибоке задоволення? Хоча поклоніння Богу справді приносить багато користі та є важливим елементом нашого зростання у вірі, головна причина нашого поклоніння має бути іншою: Бог – гідний нашої хвали. Якщо нашою мотивацією є бажання вшанувати Бога, тоді центром нашого поклоніння буде саме Він, а не ми, незалежно від кількості отриманих благословень.

Завжди є спокуса вважати, що наше поклоніння визначає ставлення Бога до нас – *мовляв, чим більше проводимо з Богом часу, тим сильніше Він нас любить; і якщо нам не вдасться чинити Йому послух і прославляти Його, Він відвернеться від нас і тоді нам буде непереливки*. На щастя, фундамент нашого поклоніння – не наші здібності або поведінка, а Сам Ісус Христос.

Що Ісус говорить про поклоніння?

В 4-му розділі Євангелії від Івана розповідається про зустріч Ісуса Христа і самарянки біля криниці. То була особлива бесіда. Для того часу вона була дуже незвичною – настільки незвичною, що сама жінка вкрай здивувалась! Євреї-чоловіки ніколи не розмовляли з жінками на людях і тим більш не спілкувалися з самарянами (бо зневажали їх). Більш того, ця самарянка вела непорядний спосіб життя (Ів. 4:16-18). Однак Ісус навмисно⁶ знайшов час, щоб поспілкуватися з нею (Ів. 4:4).

✎ Хоча найкоротший шлях з Юдеї до Галілеї пролягав через Самарію, юдеї обминали її, щоб не зустрічатися з самарянами. Однак написано, що Ісусу "потрібно було Самарію переходити" (Ів. 4:4). Ці слова не обов'язково стосуються маршруту, але можуть вказувати на необхідність зустрічі з певними людьми. Відвідання Ісусом Самарії було частиною плану Небесного Отця.

Під час бесіди самарянка зрозуміла, що Ісус – незвичайна Особистість, тому поставила Йому важливе питання щодо поклоніння Богу.

"Каже жінка до Нього: «Бачу, Пане, що Пророк Ти. Отці наші вклонялися Богу на цій ось горі, а ви твердите, що в Єрусалимі те місце, де потрібно вклонятись».

[6] ЩО ТАКЕ ПОКЛОНІННЯ?

Ісус промовляє до неї: «Повір, жінко, Мені, що надходить година, коли ні на горі цій, ані в Єрусалимі... Але наступає година, і тепер вона є, коли богомільці правдиві вклоняться будуть Отцеві в душі та в правді, бо Отець Собі прагне таких богомільців. Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в душі та в правді вклонитись»”.

Івана 4:19-24

Юдеї мали храм в Єрусалимі, де вони поклонялись Богу, а самаряни поклонялись “на горі цій”¹. З усього видно, що самарянка прагнула дізнатися: “Де я можу зустрітися з Богом? Де маю поклонятися Йому?”

¹ Під “горою цією” мається на увазі гора Гаризим, що мала велике значення у старозавітній історії. Вона згадується в оповіданнях про Авраама (БУТ. 12:6-7), Якова (БУТ. 33:18) та Йосипа (БУТ. 37:12-13).

Відповідь Ісуса напевно дуже здивувала самарянку: “Надходить година, коли ні на горі цій, ані в Єрусалимі... вклоняться будуть Отцеві”. Отже, незабаром поклоніння Богу вже не буде залежати від правильного місця або правильних методів. Натомість воно буде залежати від “духа та правди”.

Коли Бог прийшов на землю в Особі Ісуса, обіцяного Месії, все змінилося. Віруючим вже не потрібно було йти для поклоніння до пев-

.....
Коли Бог при-
йшов на землю
в Особі Ісуса,
обіцяного Месії,
все змінилося.
.....

них місць або слідувати вимогам Закону. Навіть ця жінка (що вважалася нечистою) могла пізнавати Бога (і поклонятися Йому) в щоденних побутових умовах – зрештою, Сам Бог сидів поруч із нею, коли вона займалася однією з своїх побутових справ!

Поклоніння не залежить від того, наскільки ми хороші люди, і не вимагає від нас відвідувати “святі місця” або практикувати певні ритуали. Ісус сказав самарянці, що поклоніння Богу залежить від Нього Самого. Храм був символом Божої присутності, і саме з цієї причини євреї ходили туди для поклоніння. Але тепер прийшов Ісус. І самарянці вже не потрібно було йти до якихось особливих місць для зустрічі з Богом і поклоніння Йому. Все, що їй було необхідно зробити, – пізнати Ісуса Христа. Однак це ще не все. Ісус сказав їй, що “правдиві богомільці” поклонятимуться Богу “в душі та в правді”. Що це означає?

Поклоніння в душі. Поклоніння означає постійне наближення до Ісуса і щоденне підкорення Його волі. Це така річ, яку неможливо робити власними зусиллями. Потребуємо праці Святого Духа в нас, Його допомоги в тому, щоб змінювалися наші серця, і щоб в центрі нашого життя залишався Спаситель (Ів. 14:26; 16:14).

Саме працю Святого Духа Ісус мав на увазі, коли сказав: “Коли хто не народиться згори, то не може побачити Божого Царства”. І далі: “Необхідно родитись згори” (Ів. 3:3-7). Коли ми вірою приймаємо Ісуса, Дух Святий цілком змінює нас і дає нове життя з Богом. Тепер Дух Божий живе в нас. Всі християни народжені згори в Дусі й тепер постійно перебувають у присут-

ності Бога. Перебування Духа в нас означає, що ми можемо поклонятися Богу будь-коли і у будь-якому місці (навіть біля старої криниці)! Бог приймає наше хваління і поклоніння, навіть якщо ми забували робити це протягом дня, тижня або місяця. Нема жодних обмежень для входження у Божу присутність; Ісус зробив нас довершеними в очах Бога.

Поклоніння в правді. В ніч перед розп'яттям Ісус сказав Своїм учням: “Я дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене” (Ів. 14:6). Наше поклоніння Богу коріниться в тому, Ким Він є, і що Він вчинив для нас. Його характер та чини гідні хвали, проявляються в усьому, включаючи творіння, і досягають своєї повноти в Ісусі. Христова праця спасіння робить можливим наше поклоніння. Бог гідний нашого поклоніння. Без життя, смерті та воскресіння Ісуса ми не мали б можливості приходити до Бога. Без Ісуса ми й досі були б відчужені від нашого Бога та Отця через свій гріх. Але тепер Ісус Христос відновив наші відносини з Богом і зробив нас угодними в Його очах.

Ісус забезпечив нас надійним фундаментом доступу до Бога, щоб могли приходити до Нього зі вдячністю і смиренно слідувати за Ним. Знання того, що Ісус взяв на Себе наші гріхи і вмер замість нас, сповняє нас почуттям благоговіння та захоплення. Якщо центром нашого життя є Євангельська істина, ми можемо бути правдивими послідовниками Бога – не намагаючись при цьому заробити Його благовоління, але живучи для Бога зі вдячністю, що Ісус вже здобув для нас Божу прихильність.

Яке воно, справжнє поклоніння?

Зрештою поклоніння – це таке ставлення до Бога, коли Він займає в нашому житті центральне місце. Це визнання нашої цілковитої залежності від праці Ісуса, яку Він звершує в нас і для нас, і наша відповідь з подякою та благоговінням за неймовірну любов Бога до нас. Поклоніння означає, що ми, в першу чергу, прагнемо пізнавати й любити Бога, підкоряючись Йому більш за все інше і звеличуючи Його характер і чини понад усе.

Є кілька ознак того, що поклоніння активно проявляється в щоденному житті (хоча це, зрозуміло, далеко не повний список):

Бажання якісно проводити час із Богом. Ми поклоняємося тому, що цінуємо понад усе. Якщо ми дійсно поклоняємося Богу, то прагнемо більше Його пізнавати й цінуємо відносини з Ним понад усе. Якщо проведення часу з Богом не є для нас пріоритетом, це означає, що напевно є речі, які забирають нашу увагу і спрямовують наше поклоніння на щось інше.

Бажання підбадьорювати інших віруючих поклонятися Богу. Апостол Павло говорить: “Слово Христове нехай пробуває в вас рясно, у всякій премудрості. Навчайте та напоумляйте самих себе! Вдячно

співайте у ваших серцях Господеві псалми, гімни, духовні пісні!” (КОЛ. 3:16). Коли проводимо час у колі християн, то поглиблюються наші стосунки з іншими людьми, що люблять Бога. Церква – це місце, де ми можемо підбадьорювати один одного, разом славити Бога й ділитися своїм досвідом ходіння з Ісусом. Любов і духовна підтримка церковної сім’ї може сприяти нашому стабільному поклонінню Богу, щоб нам не відволікатись на інші речі.

Бажання розповідати іншим про Божу любов. Коли ми більше пізнаємо Бога і всю Його ласку, то розуміємо, що мовчати про це неприпустимо. “Рід родові буде хвалити діла Твої, і будуть могутність Твою виявляти!” (ПС. 145:4). Бог бажає, щоб люди навколо нас дізналися про Нього через наші слова та наше життя. Якщо ми справді довіряємо Божій турботі про нас, якщо дійсно любимо Господа понад усе і поклоняємося Йому з подякою за всі Його дари, то інші неодмінно це побачать.

Бажання догоджати Богу. “Тож благаю вас, браття, через Боже милосердя, повіддавайте ваші тіла на жертву живу, святу, приємну Богові, як розумну службу вашу” (РИМ. 12:1). Маємо пам’ятати, що вже не належимо собі. Ми були куплені для Бога, коли Ісус вмер за нас, сплативши за наш гріх. Тепер належимо Господу – щодня, а не лише в неділю.

Це означає, що маємо спитати себе: чи не існують в нашому житті сфери, до яких ми не допускаємо Бога? Чи не використовуємо ми певні свої дари, здібності й таланти не для служіння Богу, а лише для

реалізації власного потенціалу? Чи існують в нашому житті якісь приховані речі, які ми не бажаємо залишити, хоча й знаємо, що вони неприємні Богу? На відміну від жертовного життя, яке дійсно є “розумною службою”, наші активні дбання лише про себе є нічим іншим, як поклонінням самим собі. Справжнє поклоніння Богу – то віддати все, що маємо, Богу для досягнення Його цілей.

Славимо Бога за будь-яких обставин. Біблія містить багато закликів славити Бога “кожного часу” (Пс. 34:1) і “радіти в Господі завсіди” (Фил. 4:4). Славити й дякувати Господу легко, коли ми бачимо в нашому житті Його благословляючу руку. Набагато важче робити це тоді, коли здається, що все йде шкереберть. Однак повеління славити Бога залишається дійсним навіть серед випробувань.

Бог залишається незмінним, навіть коли світ навколо зсувається зі свого місця. Він залишається нашим всемогутнім люблячим Отцем, що віддав Свого Сина на смерть замість нас. Бог завжди гідний нашого хваління і поклоніння – а значить, завжди є причина прославляти Його. Чим глибше пізнаємо Бога, тим більше зміцнюється наша впевненість, що Він ніколи не полишить

.....

Молитва й розважання у спілкуванні з Богом – це важливі моменти, коли Святий Дух формує нас **біблійною істиною, все більше уподібнюючи нас Ісусу.**

.....

нас. Можемо прославляти Бога за Його безпеку навіть серед небезпек з вірою, що Він усе контролює. Це не означає негайного полегшення ситуації; це означає, що навіть у важкі часи Бог може залишатися центром нашої надії і нашого хваління.

В усьому покладаємося на Бога. Самотужки ми просто неспроможні поклонятися Богу в усіх сферах свого життя, в усіх наших стосунках і в кожному прийнятті рішення. Ми потребуємо праці Святого Духа, яка б змінювала наше серце. Молитва й розважання у спілкуванні з Богом – це важливі моменти, коли Святий Дух формує нас біблійною істиною, все більше уподібнюючи нас Ісусу. Тихий час із Богом – це акт поклоніння, але на цьому поклоніння не закінчується. Поклонінням має стати кожна година нашого життя. Все наше життя має стати вдячною відповіддю на Божу любов до нас, але це потребує активних зусиль з нашого боку наближатися до Бога, дозволяючи Йому змінювати нас і робити нас такими, якими Він бажає нас бачити.

Приклад поклоніння для нас

Исус Христос, як довершена Людина, є для нас чудовим прикладом життя, сповненого поклоніння. Він догоджав Отцю в усьому, що робив (Ів. 8:29); завжди і за все був вдячний Отцю – навіть у болісних ситуаціях (Ів. 11:41); завжди знаходив час побути наодинці з Отцем – спочити та поспілкуватися з Ним (Мт. 14:23); коли терпів від рук влади, цілком довіряв Отцю, замість того щоб намагатися усе взяти під Свій контроль (1 ПЕТР. 2:23); ніколи не шукав Своєї волі – лише волі Отця (Мт. 26:39; Ів. 5:30); жив і звершував Свою працю заради слави Свого Небесного Отця (Ів. 17:4).

Його ставлення та дії були довершеним вираженням людського поклоніння. Завдяки нашому перебуванню “у Христі” (ЕФ. 3:1), маємо Його статус в очах Отця – і наше поклоніння є довершеним! Маючи такий приклад і завдяки праці Святого Духа в нас, можемо зростати щодня у своєму ставленні до поклоніння, щоб нам поклонятися Богу з вірністю та радістю. Якщо духовно падаємо або робимо помилки, маємо обітницю: “Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої... коли хто згрішить, то маємо Заступника перед Отцем, Ісуса Христа, Праведного” (1 Ів. 1:9; 2:1). Ісус – як Той, Хто поклонявся

Отцю довершеним чином – є нашим Заступником на небесах і робить нас абсолютно чистими й бездоганними в очах Бога.

Ісус заплатив за всі наші гріхи, зробив нас власним народом Бога, дарував нам нове життя в поклонінні Богу і пообіцяв безпечно довести до Своєї небесної домівки! Тому за будь-яких обставин маємо всі причини казати разом із псалмістом: “Прийдіть, поклонімося, і припадім, на коліна впадім перед Господом, що нас учинив! Він наш Бог, а ми люди Його пасовиська й отара руки Його” (пс. 95:6-7).

Маєте можливість прочитати та замовити інші брошури на сайті ukrainian-odb.org/ld/.

Погляд
вглиб

Серія “Погляд вглиб” пропонує християнам чудове біблійне вчення. Незалежно від того, новонавернений ви чи зрілий християнин, маєте широкий вибір невеликих біблійних статей, що торкаються багатьох важливих тем і питань.

Місія служіння “Хліб Наш Насуцний” – зробити доступною і зрозумілою для кожного мудрість Божого Слова, що змінює життя. Ми сповнені щирого бажання допомогти читачам наближатись до Бога й свідчити про віру своїм знайомим. Будь ласка, розкажіть про брошури серії “Погляд вглиб” тим, кому вони дійсно потрібні. Ви можете завантажити будь-яку брошуру даної серії у PDF форматі [на сторінці “Погляд вглиб”](#) сайту **ukrainian-odb.org**.

Всі наші ресурси доступні для кожного без будь-яких фінансових зобов’язань. Однак, якщо ви бажаєте підтримати фінансово служіння “Хліб Наш Насуцний”, можете зробити це, натиснувши посилання “Пожертвувати”.

ПОЖЕРТВУВАТИ